

HASTANELERDE ORGANİZASYON SORUMLULUĞU

Seda KARA KILIÇARSLAN

ÖZET

2012 yılında yürürlüğe giren Borçlar Kanunu eski kanundan farklı olarak, TBK m. 66/f. 3 hükmü gereğince “adam çalıştırmanın işletme organizasyonundan sorumluluğunu” düzenlemiştir. Öğreti bakımından genel kabul bu hükmün objektif ve genel nitelikte bir sorumluluk olduğudur. Bu kapsamda her ne kadar adam çalıştırmanın sorumluluğunun, organizasyon sorumluluğu açısından özel bir işleve sahip bir norm olduğu kabul edilse de, sorumluluğun genel bir sorumluluk olduğu görüşü hakimdir. Öte yandan organizasyon yükümlülüğü sözleşmesel borç ilişkisi temelinde tarafların kararlaştırdığı bir edim yükümlülüğü biçiminde ortaya çıkabileceği gibi, kişilerin hukuki menfaatlerini koruyan emir ve yasakların düzenlediği kurallar olarak da tezahür edebilir.

Bu bağlamda organizasyon yükümlülüğünün gündeme geldiği ve inceleme konusu yapılabileceği en önemli alanlardan biri de hastanelerin hukuksal sorumluluğudur. Zira hastanelerinin organizasyon yükümlülüğünü ihlal sebebiyle sorumluluğu, karmaşık işletme yapıları sebebiyle sıkça ortaya çıkmaktadır. Ancak hastanelerin organizasyon modellerine bağlı olarak meydana gelebilecek organizasyon rizikoları, makul özenli davranış ve önlemlerle engellenmesi mümkün rizikolardır. Dolayısıyla az önce ifade ettiğimiz üzere, bu bağlamda alınabilecek önlemler hasta ve hastane arasındaki hukuki işlem neticesinde alınabilecek önlemler olabileceği gibi, TBK m. 66/f. 3 hükmü ile düzenlenen adam çalıştırmanın işletme organizasyonundan sorumluluğu çerçevesinde objektif özen yükümlülükleri de olabilir.

Hastanelerin konu bakımından organizasyon yükümlülüğüne bakıldığında ise, dört temel grupta ele alınması doğru olacaktır. Bunlardan ilki hastanenin teşhis ve tedavi edimlerini yerine getirebilmesi için gerekli olan tıbbi personelin yatay ve dikey işbölümü kuralları içerisinde görevlendirilmesidir. İkinci olarak tıbbi uygulamaların sorunsuz biçimde yerine getirilebilmesi için gereken araç gereç ve teknik donanımın sağlanması gereklidir. Bu kapsamda yalnızca araç gerecin bulundurulması yetmez, ayrıca kullanıma uygun muhafaza edilmesi de organizasyon yükümlülüğünün bir gereğidir. Üçüncü olarak ise hastane kuruluş ve tesislerinin yönetimi, güvenliği, hijyeninin sağlanması sayılmalıdır. Son olarak ise hastane ve hasta- hasta yakınlarının arasında iletişimin doğru sağlanması, bilhassa da uygulanacak olan tedaviye yönelik gerekli olan aydınlatılmış rızanın alınması hastane işletmesinin yükümlülüğü altındır.

Böylece bu temel grupta gelişecek olan organizasyon eksikliği hastane organizasyonunu yürüten işletmecinin ya da hastane sahibinin, tazminat sorumluluğu gündeme gelecektir.